

Szanowny Panie Ministrze

Towarzystwo Przyrodnicze „Bocian” w latach 2017-2020 realizuje, ze środków Funduszu Spójności UE, projekt POIS.02.04.00-00-0019/16 pt. „Realizacja Krajowego Planu Ochrony Kulika Wielkiego - etap I” (www.ochronakulika.pl), który jest kontynuacją i rozwinięciem działań realizowanych w latach 2013-2015, również z udziałem funduszy unijnych. Głównym celem niniejszego projektu jest realizacja działań wpisanych do Krajowego Planu Ochrony Kulika Wielkiego oraz Międzynarodowego Planu Działań na Rzecz Ochrony Kulika Wielkiego (ang. *International Single Species Action Plan for the Conservation of the Eurasian Curlew*), a w szczególności czynnej ochrony lęgów w najważniejszych ostojach kulika wielkiego w Polsce, skupiających ponad 70% krajowej populacji gatunku.

W ramach niniejszego projektu obrączkujemy wszystkie młode osobniki z lęgów objętych czynną ochroną. Ptaki są znakowane specjalnymi znacznikami (flaga z alfanumerycznym kodem), które umożliwiają identyfikację każdego osobnika. Niestety nasze wysiłki na rzecz ratowania tego zagrożonego gatunku są w znacznej części niweczone przez polowania we Francji. Ostatnio otrzymaliśmy kolejną już informację zwrotną o zastrzeleniu młodego kulika wielkiego z Polski. Od naszych kolegów wiemy, że ptaki z Niemiec, gdzie również podejmowane są działania czynnej ochrony, są również strzelane we Francji. Warto zaznaczyć, że skala tego zjawiska jest znacznie większa niż wskazują bezpośrednie liczby wynikające z wiadomości powrotnych zaobrączkowanych ptaków, gdyż nie wszystkie strzelone osobniki są raportowane. Ponadto wśród dorosłych ptaków znakowana jest ich niewielka część, nie znamy więc skali zastrzelonych we Francji osobników dorosłych. Można jednak przypuszczać, że część z nich ginie na francuskich zimowiskach, podobnie jak ptaki młodociane, co z pewnością miało swój udział w drastycznym spadku populacji tego gatunku w Polsce na przestrzeni ostatnich dekad i zapewne wciąż wpływa negatywnie na kondycję polskiej populacji.

Kulik wielki jest gatunkiem wymienionym w Czerwonej Liście Ptaków Lęgowych Niemiec (kategoria 1 - gatunki zagrożone wyginięciem). W Polsce jest to gatunek chroniony, narażony na wyginięcie i wymieniony w Polskiej Czerwonej Księdze Zwierząt (kategoria VU). Krajowa populacja kulika wielkiego gwałtownie zmniejsza swoją liczebność i zasięg. W roku 2003 szacowano ją na 650-700 par. Obecnie jej liczebność szacowana jest na około 200-300 par, co oznacza spadek o ponad 50% w przeciągu 10 lat. Równie niepokojące dane dotyczą innych gatunków siewek np. czajki *Vanellus vanellus* (spadek liczebności o 70% w przeciągu 10 lat, 2007-2017) oraz krwawodzioba *Tringa totanus* (spadek o 30% w przeciągu 10 lat, 2007-2017) (dane Monitoringu Ptaków Polski - <http://www.monitoringptakow.gios.gov.pl>), które również zimują we Francji i są tam strzelane.

W skali Europy kulik wielki *Numenius arquata* jest gatunkiem narażonym na wyginięcie (kategoria VU - *vulnerable*) i znajduje się na Europejskiej Czerwonej Liście Ptaków (BirdLife International 2015). Co warto podkreślić w Europie gnieździ się ponad 75% światowej populacji tego gatunku (BirdLife International 2004). W wielu krajach (w tym w Polsce i Niemczech) utrzymuje się negatywny trend liczebności populacji, który szczególnie zaznaczył się na kluczowych lęgowiskach tego gatunku. Analiza trendów zmian liczebności z ostatnich 15 lat w całym zasięgu występowania wskazuje na spadek o 26-34% (IUCN 2013). Główną przyczyną regresu populacji jest skrajnie niski sukces lęgowy, który nie gwarantuje zachowania stabilnej populacji. Uwzględniając powyższe za szokujące uważamy dane Biura

ds. Łowiectwa i Przyrody (L'Office National de la Chasse et de la Faune Sauvage) opublikowane w roku 2016, z których wynika, że w latach 2013-2014 we Francji zastrzelono ok. 7 000 kulików wielkich. Polowania na kuliki trwają od 8 sierpnia do dnia 20 stycznia, czyli w okresie kiedy ptaki z Polski i Niemiec przebywają na zimowiskach.

W związku z powyższym oczekujemy podjęcia przez rząd Francji działań, które doprowadzą do szybkiego zaprzestania polowań na kuliki wielkie oraz inne rzadkie i chronione ptaki z rzędu siewkowe *Charadriiformes* (fr. *Limicoles*), jak również skreślenia tych gatunków z listy gatunków łownych we Francji. Uważamy, że polowanie na gatunki zagrożone jest niedopuszczalne i nie może być usprawiedliwiane zachowaniem tradycji.

Ponadto uważamy, że polowanie na kuliki wielkie oraz inne gatunki ptaków chronione prawem wspólnotowym jest niezgodnie ze spójną polityką ochrony przyrody UE oraz narusza art. 7 Dyrektywy Rady 2009/147/WE z dnia 30 listopada 2009 r. w sprawie ochrony dzikich ptaków, z którego wynika, że polowania nie powinny niweczyć działań podejmowanych na rzecz ochrony w obszarze występowania gatunku. Niestety kulik wielki został wpisany do załącznika II dyrektywy, w czasach kiedy był znacznie liczniejszy. Obecnie powinien zostać z niego wykreślony. Absurdem jest także przyzwalanie na masowe strzelanie do chronionych gatunków ptaków na ich zimowiskach, zwłaszcza w kraju stanowiącym jeden z głównych filarów Unii Europejskiej, przy jednoczesnym wydatkowaniu środków unijnych na ochronę tych samych gatunków na lęgowiskach położonych w innych krajach Wspólnoty. W związku z powyższym zamierzamy skierować pismo w tej sprawie również do Komisji Europejskiej.

Pod naszym apelem podpisują się również inne organizacje i instytucje, które oczekują podjęcia szybkiej interwencji w powyżej sprawie.

Z poważaniem

Dominik Krupiński

Prezes Zarządu

Towarzystwo Przyrodnicze „Bocian”